

De oosterse christenen en hun tradities zijn verrijkend, fascinerend, maar dikwijls ook ontoegankelijk, want anders dan ons bekend is. De derde grote tak van het christendom wereldwijd is tegelijk christelijk en niet-Westers. Alleen dit is al vaak een bron van misverstanden. Het oosters christendom is een uitdaging voor de westerse theologie, religiewetenschappen, filosofie en geschiedenis. De ontmoeting met het christelijke Oosten kan bij een open houding leiden tot diepere inzichten.

Het IvOC ziet zich tegen deze achtergrond als een **kenniscentrum en competente bemiddelaar**. Wij spreken de taal (en de talen) van de oosterse christenen, doen op hoog niveau wetenschappelijk onderzoek en delen onze bevindingen en inzichten niet alleen met de academische wereld, maar ook met een breder publiek van betrokkenen en geïnteresseerden.

Het doel van het IvOC is om zich de komende jaren verder te ontwikkelen als kennis-/ expert en adviescentrum op het gebied van het oosters christendom wereldwijd en met extra aandacht voor de situatie in Nederland.

1. Profiel - algemeen beleid	2
2. Inhoudelijke zwaartepunten en algemene onderzoekslijnen	3
3. Onderwijs	5
4. Publicaties	5
5. Structuur – Medewerkers	6
6. Basis werkstructuur, intern overleg	8
7. Agenda, Doelen voor de komende periode	8
8. Netwerk	9

1. Profiel - Basislijnen algemeen beleid

1.1. Het IvOC is een **zelfstandig wetenschappelijk instituut met ANBI status**, dat sinds zijn oprichting in 1991 nauw samenwerkt met de **Radboud Universiteit Nijmegen**, en met name met de FFTR (**Faculteit Filosofie, Theologie, Religiewetenschappen**). Deze samenwerking betreft zowel onderzoek als onderwijs, en zal in de komende periode worden voortgezet en uitgebouwd. Daarnaast wordt veel met andere instellingen samengewerkt. Dit betreft inhoudelijke samenwerking, maar ook personele verbindingen. IvOC is voornemens bestaande samenwerkingsverbanden te versterken en nieuwe aan te gaan.

1.2. Het IvOC ziet zichzelf als een **bekwaam bemiddelaar** – tussen oosters en westers christendom, maar ook tussen de academische wereld en een breder publiek van geïnteresseerden en betrokkenen. Het IvOC werd opgericht als een **wetenschappelijk instituut** voor het bestuderen van het oosters christendom, en zal dit wetenschappelijke karakter handhaven. Tevens groeit de vraag naar algemeen toegankelijke expertise over het oosters christendom ook buiten de academische wereld. Daarom is het wenselijk en noodzakelijk om een beter evenwicht aan te brengen tussen enerzijds puur wetenschappelijk onderzoek en anderzijds **bemiddeling van kennis over het oosters christendom naar doelgroepen buiten de academische wereld**. Medewerkers zijn dus ook bezig met **valorisatie** via lezingen bij een breder publiek, samenwerking met ngo's en openbare instellingen, bijdragen voor de media. Daarnaast heeft het *Platform Oosters Christendom*, het digitale magazine van het instituut, de taak om ontwikkelingen in de oosters christelijke wereld voor een breder publiek met kennis van zaken toe te lichten en te commentariëren. De balans tussen wetenschappelijk onderzoek en onderwijs enerzijds, en valorisatie in een bredere zin kan worden geschat op ongeveer 70% tegenover 30%.

1.3. **Doelgroepen** voor activiteiten van het IvOC zijn: **a)** academische kringen in een interdisciplinair perspectief (dus niet alleen specialisten van het christelijk oosten); **b)** maatschappelijk relevante professionals zoals journalisten, diplomaten, geestelijke verzorgers en kerkelijke ambtenaren van alle confessies, en; **c)** algemeen belanghebbenden, dus mensen die om welke redenen dan ook geïnteresseerd zijn in de cultuur, spiritualiteit, theologie van het oosters christendom. Het spreekt voor zich dat dit niet in de laatste plaats oosterse christenen zelf in Nederland en België betreft.

1.4. **Financiering** van IvOC-activiteiten gebeurt middels een **tweesporenbeleid**. Enerzijds is er een structurele basis van staf en activiteiten door middel van structurele financiering door de SAI (Stichting Assumptie-Initiatief tot Steun van de 'Stichting Instituut Oosters Christendom') en de Radboud Universiteit (RU)). Succesvolle projecten/aanvragen dragen eraan bij om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden of te verminderen, en tijdelijk ook de staf van medewerkers uit te breiden. Tevens leveren valorisatieactiviteiten (lezingen, cursussen) en opdrachten voor expertise van buiten (op aanvraag bijv. van maatschappelijke en politieke

organisaties, ambtenaren of professionals zoals advocaten) een aanvullende bijdrage aan de financiën.

1.5 Het IvOC bestudeert het **oosters christendom overal in de wereld** (*Global Orthodoxy*), met aandacht op de twee grote onderafdelingen, de oosterse christenen in het **Midden-Oosten** en in **Oost-Europa**. De **balans tussen theologie en een brede, interdisciplinaire benadering** is belangrijk. Het gaat dan vooral om ‘theologie en ...’ (samenleving, moderniteit, politiek en economie, etc. – zie 2.2-2.4) Wij richten ons onderzoek op de theologische leer en tradities van de oosterse kerken, en beschikken over de nodige kennis hierover. Ons internationaal netwerk bevat ook verbindingen met een aantal orthodoxe theologische leer- en onderzoeksinstituten. Tevens is theologie zelf een pluriform vakgebied, met subdisciplines zoals bijv. pastorale theologie, sociale leer, kerkgeschiedenis en dergelijke, met raakvlakken naar algemene geschiedenis, filosofie, religiewetenschappen, sociale wetenschappen, godsdienstsociologie etc. Onze aanpak bij het onderzoek is daarom **interdisciplinair, niet alleen theologisch**. Dat betekent ook dat wij met onze expertise over de oosterse kerken en christenen samenwerking zoeken met anderen. Denk daarbij aan godsdienstsociologen, historici, religiewetenschappers, filosofen. Tegelijkertijd proberen we bij te dragen aan meer algemene debatten (zoals over de rol van religie in de moderniteit, kerk en staat, mensenrechten etc.), die niet alleen het oosters christendom betreffen. Dat geldt voor onderzoek, maar ook voor onze valorisatie-activiteiten.

1.6 Tijdens de afgelopen drie decennia van zijn bestaan heeft het IvOC naast algemene kennis over het oosters christendom ook bijzondere expertise op diverse vakgebieden opgebouwd door zijn medewerkers. Het zal deze onderzoekslijnen de komende jaren verder vervolgen en uitbouwen. Voorbeelden worden hieronder genoemd. Daarnaast zullen ook nieuwe onderzoeksgebieden worden ontsloten. Hierbij bevindt het IvOC zich in meerdere opzichten opnieuw in een **bemiddelingspositie** (tussen wetenschappelijke disciplines, oosters christendom en andere christelijke confessies, Oost en West, wetenschap en kennisbenutting, etc.).

2. Inhoudelijke zwaartepunten en algemene onderzoekslijnen

2.1. Historisch onderzoek naar, algemeen gesproken, de ‘**geschiedenis van het christendom**’ inclusief de vraag naar contacten en interactie tussen de verschillende takken, gebeurt inmiddels steeds meer binnen een ‘globaal’ perspectief, en is minder alleen op Europa en de westerse confessies gericht. Tevens wordt meer dan ooit aandacht besteed, niet alleen aan ontwikkelingen in de (volgens westerse schema’s) moderne tijd sinds 1800, maar ook aan de periodes daarvoor, aan de middeleeuwen en de vroeg moderne tijd. **Een kenmerk van het IvOC is het altijd geweest dat wij met een langdurig historisch perspectief (kunnen) werken**. Het IvOC heeft aan deze ontwikkelingen in afgelopen jaren kunnen bijdragen door onder andere studies naar ontwikkelingen van confessionalisering binnen het oosters christendom, de relatie van oosterse christenen met de islam, of door bijdragen aan handboeken en overzichten over de geschiedenis van een ‘**globaal christendom**’ (*global Christianity*).

Bijzondere aandacht kreeg hierbij de geschiedenis van parochies en priesters in Oost en West. Hierin ligt een mogelijkheid voor verder onderzoek en samenwerking.

2.2 Sinds het begin van deze eeuw wordt **de sociale leer** van de oosterse kerken intensief ontwikkeld. Het oosters christendom werd gedurende de 20e eeuw vaak beschouwd als niet geïnteresseerd in ‘seculiere’ vraagstukken van politiek, economie, samenleving, sociale rechtvaardigheid of milieubescherming. Dit was bij nader inzien altijd een vooroordeel: oosters-christelijke theologen leverden altijd al belangrijke bijdragen aan onderwerpen als de theorie van mensenrechten, vragen over oorlog en vrede, migratie en interculturele relaties enz. Hieraan hebben ook medewerkers van het IvOC de nodige aandacht besteed, o.a. in het onderzoek naar mensenrechten en vredesvraagstukken in het kader van de bijzondere leerstoel ‘Orthodoxie, Mensenrechten en Vredesopbouw in Europa’, en door een focus op de Russische religieuze filosofie in onderzoek en onderwijs. De debatten rondom een sociale leer en de verhouding tussen kerk en staat, zijn de afgelopen drie decennia binnen de oosterse kerken duidelijk intensiever geworden. Binnen het IvOC worden deze ontwikkelingen al sinds een aantal jaren gedocumenteerd en theologisch en filosofisch becommentarieerd. Gedurende deze beleidsperiode zal dit thema zowel in onderzoek als onderwijs verder vervolgd worden, in nauwe samenwerking met de bijzondere leerstoel, en met de vakgroep Politieke en Sociale Filosofie van de RU.

2.3. Een groot deel van de oosterse christenen leefde en leeft in **conflictgebieden**. Dit geldt voor Oost-Europa (Balkan, Oekraïne) evenzeer als voor het Midden-Oosten (Turkije, Syrië, Irak, Libanon). Dat bleef niet zonder invloed op de **leer over oorlog en vrede**. Het oosters christendom kent geen uitgewerkte leer van een ‘rechtvaardige oorlog’, maar het vermeende pacifisme van het oosters christendom bestaat bij nader inzien niet. Het verhaal is ook hier meer complex. Oorlog kan ook in het oosters christendom worden gerechtvaardigd en goedgekeurd (zoals het patriarchaat van Moskou dat sinds 2022 doet). Anderen zijn van mening dat een oorlog soms onvermijdelijk is, of wijzen die af. Hierbij spelen naast theologische vraagstukken ook bepaalde manieren om historische tijdperken te herinneren een rol, denk daarbij aan bijvoorbeeld het Byzantijnse rijk en de Tweede Wereldoorlog of de Sovjet Unie. Het IvOC zal dit spectrum, in een comparatief perspectief, verder onderzoeken, toelichten en becommentariëren. Concrete projecten kunnen verder gericht zijn op oorlogsgevolgen, vluchtelingen, migratie, diaspora etc.

2.4. Oosterse christenen leven, waar ze ook wonen, sinds eeuwen in een **pluriforme omgeving**: naast gelovigen van andere christelijke confessies en van andere religies, met name de islam. Dat geldt zowel voor een **koloniale en post-koloniale/post-imperiale context**, bijvoorbeeld in en na het Ottomaanse Rijk, maar ook voor de **diaspora-situatie**, waarin veel oosterse christenen zich door de migratiebewegingen sinds de 19e en 20e eeuw bevinden. Tegen deze achtergrond ontstaan problemen van interreligieus en intercultureel samenleven, zelfidentificatie, maar ook van afgrenzing en fundamentalisme. Tevens is in de moderne tijd het omgaan met religieus pluralisme een uitdaging voor bijna elke religie en christelijke confessie. Ons onderzoek naar reacties op deze uitdaging binnen het oosters christendom kan daarom ook van belang zijn voor

meer algemeen onderzoek over religie en moderniteit ook in disciplines zoals antropologie, cultuurwetenschappen, sociale wetenschappen.

2.5 Toonaangevende orthodoxe theologen (Kallistos Ware en patriarch Bartholomeus) hebben zich recent herhaaldelijk uitgesproken voor een intensievere **dialogo van de oosters-christelijke theologie met de natuurwetenschappen**. Hieronder vallen ook de medische wetenschappen, of kwesties van technische innovaties zoals KI, genetische verbetering van de mens en het transhumanisme. Binnen het IvOC zijn in de afgelopen jaren in dit opzicht eerste stappen gezet door bijvoorbeeld het organiseren van workshops over theologie en KI, en door het ontwikkelen van projecten over een *Theology of disability*, de theologie van het (omgaan met) mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking. Enkele stafleden beschikken in dit opzicht over expertise. Het feit dat in ons bestuur naast vertegenwoordigers van theologie en geesteswetenschappen ook mensen actief zijn met bijvoorbeeld een achtergrond in de medische wetenschappen, biedt de mogelijkheid om deze lijn verder uit te bouwen.

3. Onderwijs

Onze bijdrage aan het onderwijsprogramma van de Faculteit FTR heeft in de afgelopen decennia op twee lagen plaats gevonden. Enerzijds gaven wij regelmatig cursussen van een inleidend karakter, op bachelor- en masterniveau, met een overzicht over de geschiedenis en cultuur van het christelijk Oosten. Anderzijds boden wij op basis van onze expertise ook meer gespecialiseerde cursussen aan, met onderwerpen zoals bijv. ‘*Icons – Culture, Devotion, Art*’, ‘*Russian Orthodoxy in the 20st century*’, ‘*Religious History of Ukraine*’, ‘*The Syriac Renaissance*’, ‘*Russian Religious Philosophy of the Silver Age*’. Tijdelijk behoorden ook talencursussen zoals ‘*Syriac I/II*’ bij ons programma. Onze cursussen zijn overwegend in het Engels; vooral de inleidende cursussen trekken gemiddeld ongeveer 5-15 studenten aan.

Hiernaast geven onze medewerkers regelmatig gastcolleges bij het onderwijs van collega’s binnen de F FTR. Deze bijdragen zijn dan of in het Nederlands of in het Engels. Tevens nemen onze medewerkers deel aan de valorisatieprogramma’s binnen de Radboud Universiteit, zoals Radboud Reflects, Actualiteitencolleges etc.

Tenslotte zijn onze medewerkers regelmatig actief betrokken bij het begeleiden van masterscripties en promoties binnen de F FTR, als promotors, copromotors of als leden van lees- en tentamencommissies.

4. Publicaties

4.1. Het IvOC publiceert in samenwerking met het LOCEOC (Louvain Centre for Eastern and Oriental Christianity, Universiteit van Leuven, BE) het Engelstalige *Journal of Eastern Christian Studies*. Het tijdschrift is een voortzetting van het Nederlandstalige tijdschrift *Het Christelijk Oosten* van de paters Assumptionisten (uitgegeven 1948-1998). Het verschijnt sinds 1999 twee keer per jaar en legt in zijn algemeen beleid de nadruk op interactie tussen christenen in Oost en West, maar ook tussen de verschillende takken van het oosters christendom. De inzet is vooral interdisciplinair, daarom verschijnen er artikelen uit verschillende disciplines, zoals

theologie- en kerkgeschiedenis, religiewetenschappen, godsdienstsociologie etc. Sinds 2022 verschijnt het tijdschrift bij uitgeverij Brill in Leiden (zie www.brill.com/view/journals/jecs/jecs-overview.xml). Nauw verbonden aan het tijdschrift is de boekenserie *Eastern Christian Studies*, waarin eveneens sinds 1998 monografieën en bundels van wetenschappelijke bijdragen worden gepubliceerd (zie www.brill.com/display/serial/ECS). Met de overgang naar een andere uitgever (van Peeters, Leuven naar Brill, Leiden) in 2022 werd het profiel van dit tijdschrift herzien, en nog verder toegespitst op interdisciplinariteit en kreeg het een bredere focus dan alleen theologie - een werkwijze die ook bij het IvOC centraal staat. Tevens werd de *advisory board* vernieuwd, met als gevolg dat deze nu een internationale kring van deskundigen vertegenwoordigt. De kernredactie, bestaand uit Alfons Brüning, Petre Maican (IvOC, Nijmegen) en Philip Forness, Jos Verheyden (LOCEO, Leuven), komt gemiddeld 2-3 keer per jaar bijeen.

4.2. Een belangrijk medium van het IvOC voor valorisatie en kennisbemiddeling is het *Platform Oosters Christendom*. Dit is een in 2022 opgericht, professioneel onderhouden online magazine met journalistieke achtergrondartikelen over verschillende thema's, gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen het oosters christendom in het Nederlands taalgebied en wereldwijd. Verder verschijnen op dit Platform vertalingen, interviews, boekrecensies en elke twee maanden is er een nieuwsbrief met aankondiging van nieuwe artikelen. Met een groeiend netwerk van nationale en internationale auteurs en onder redactie van een ervaren redacteur zorgt het *Platform Oosters Christendom* voor betrouwbare informatie voor lezers en betrokkenen buiten de academische wereld (www.oosterschristendom.nl).

4.3 **Overige, Nederlandstalige publicaties:** Het IvOC informeert middels de serie **Verkenningen Oosters Christendom** die uit gedrukte boekjes bestaat een breder publiek over specifieke onderwerpen die het oosters christendom betreffen. In deze serie verschijnen ook vertalingen van oosters christelijke bronteksten naar het Nederlands. Middels de *IvOC-Reports* worden soortgelijke onderwerpen meer academisch en in het Engels onder de aandacht gebracht via publicatie op de website. www.ru.nl/ivoc/english/publications/publications-ivoc/

5. Structuur/Medewerkers/Staf/Samenwerking

Voor de bezoldiging van zijn personeel volgt het IvOC de CAO van de Nederlandse Universiteiten.

Vast: Prof. dr. Alfons Brüning: directeur en onderzoeker (vanaf 1 januari 2022), met 0,5 fte directeur, 0,2 fte Onderzoek, Valorisatie, Onderwijs, 0,1 fte redactie tijdschrift/boekenseries (als executive editor) en *Platform Oosters Christendom*, 0,2 fte bijzonder hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU, leerstoel 'Orthodoxie, mensenrechten en vredesopbouw in Europa', verlengd in 2022 voor de periode februari 2022 t/m januari 2027); Onderzoekszwaartepunten 2.1-4; regionale focus: Oost-Europa, Rusland, Oekraïne.

Dr. Josephien van Kessel: 0,5 fte (0,3 fte financieel en algemeen beheer, 0,2 fte bibliotheek en ondersteuning directeur; Onderzoek en Onderwijs, redactielid *Platform Oosters Christendom* en notulen. Onderzoekszwaartepunt 2.2 en ‘Geschiedenis van de Russische Religieuze filosofie’, met name Sergej Boelgakov.

Leiba Stuart-Young BA: 0,6 fte (interne en externe communicatie, technische ondersteuning medewerkers en gasten, redactie en publicatie nieuwsbrief, reports, serie *Verkenningen*, IvOC website, ondersteuning (website) *Platform Oosters Christendom*, algemene organisatie (valorisatie)projecten IvOC, notuleren vergaderingen en werkoverleg).

Tijdelijk, met perspectief op vast (onder voorwaarden van financiering)

Dr. Petre Maican: wetenschappelijk medewerker (0,8 fte, vanaf 1 juli 2022, voor 2 jaar), redacteur tijdschrift 0,2 fte; onderzoek en onderwijs, ontwikkelen van onderzoeksprojecten 0,6 fte. Onderzoekszwaartepunt 2.5.

Christel Jansen MA/drs.: redacteur *Platform Oosters Christendom* (0,5 fte, sinds maart 2023, voor 2 jaar): redigeren van artikelen, vertalingen, onderhouden van het netwerk van auteurs, voorbereiden van redactievergaderingen, valorisatieprojecten, begeleiding stagiairs.

Vrijwilligers

Drs. Paul Baars, tot 2 dagen in de week voor bibliotheek IvOC. Daarnaast redactielid voor het *Platform Oosters Christendom*.

Drs. Annemieke Ingelaat, tot 2 dagen in de week voor de bibliotheek en het archief van IvOC.

Stagiair: we streven naar 2 stagiairs per jaar voor het *Platform Oosters Christendom*.

Bestuur

Er wordt een indeling gehanteerd tussen Dagelijks Bestuur (DB: voorzitter, secretaris) en Algemeen Bestuur (AB).

Het Algemeen Bestuur (AB) van IvOC bestaat uit 5 leden. Het AB komt 4 keer per jaar bijeen. Een vergadering in het voorjaar dient ter goedkeuring van de jaarrekening en een vergadering in het najaar is ter goedkeuring van de begroting.

Voorzitter: Geert van Dartel (oud-directeur Katholieke Vereniging voor Oecumene (KVO), voorzitter Raad van Kerken Nederland.

Secretaris: Prof. em. dr. Maria van den Muijsenbergh, em. bijzonder hoogleraar ‘Gezondheidsverschillen en Persoonsgerichte Integrale Eerstelijnszorg’, RadboudUMC Nijmegen en expertisecentrum gezondheidsverschillen Pharos.

Penningmeester: Charles Herwijn (oud uitvoerend financieel directeur F FTR).

Dr. Iulian Danca (Boekarest/Parijs, Assistent en vicaar-provinciaal voor de Europese provincie, namens de paters Assumptionisten).

Prof. dr. Evert van der Zweerde, hoogleraar politieke filosofie (RU Nijmegen, F FTR).

6. Netwerk

Ons **netwerk** bevat samenwerkingsverbanden en persoonlijke contacten met orthodoxe theologische instellingen (waaronder de Volos Academy (G), St Vladimir's Orthodox Seminary (US), St Tikhon's Orthodox Theological University (RU), Ukrainian Catholic University (UA), Center of St Peter and St Andrews, Bucharest (RO), Sankt Ignatios Folkhögskola/College, Stockholm (SE), Abdij van Chevetogne (BE)) en anderzijds met seculiere onderzoekscentra en universiteiten wereldwijd. Er bestaat een nauwe band met het Orthodox Instituut St Irenaeus, evenzeer geassocieerd met de Radboud Universiteit, en met de leerstoel *Global Orthodoxy* van de Faculteit Filosofie, Theologie, Religiewetenschappen (F FTR), wat de afgelopen jaren met name tot uiting kwam in het ERC project *Rewriting Global Orthodoxy*. Verder is er sinds vele jaren een nauwe samenwerking met het The Louvain Centre for Eastern and Oriental Christianity (LOCEOC) aan de universiteit van Leuven (BE).

Naast academische instellingen bevat ons netwerk evenzeer openbare instellingen (o.a. REKA netwerk Rusland Europa Kennis Alliantie - www.rekanetwork.org/), het Instituut Clingendael, Nederlandse ministeries van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken, Justitie), en ngo's (o.a. PAX Nederland, Utrecht; Katholieke Vereniging voor Oecumene, 's Hertogenbosch).

7. Basis werkstructuur, intern overleg

7.1 Een keer per week à 60 minuten: werkoverleg lopende zaken; notulen Leiba Stuart-Young.

7.2 Een keer per maand à 90 minuten: redactieraad *Platform Oosters Christendom*. Selectie thema's, nieuws, achtergrondartikelen; notulen Josephien van Kessel.

7.3 Een keer per maand à 60-90 minuten: overleg ontwikkeling wetenschappelijke projecten; verslag Leiba Stuart-Young.

7.4 Een keer per maand: informeel overleg directeur met voorzitter en secretaris van het DB.

7.5 Vier keer per jaar vergadering AB; notulen Leiba Stuart-Young

7.6 Twee keer per jaar toekenning van een fellowship van een maand aan een externe onderzoeker, en begeleiding van diens verblijf door IvOC-staf.

8. Agenda, doelen voor de komende periode

8.1. Het IvOC heeft gedurende zijn 30-jarig bestaan een zekere reputatie verworven als **kenniscentrum** inzake het oosters christendom. Onze medewerkers hebben met hun particuliere expertise ook internationaal een goede reputatie in de wetenschappelijke wereld. Tevens is het IvOC met zijn profiel en inhoud uniek in de Nederlandstalige gebieden.

Dit kapitaal wordt bewaard en uitgebouwd door publicaties, regelmatige deelname aan wetenschappelijke conferenties, en het organiseren van eigen evenementen, gewijd aan zowel wetenschappelijk onderzoek binnen de academia als aan valorisatie en bemiddeling van onderzoeksresultaten naar een breder publiek. Hiervoor lijkt het zinvol om twee keer per jaar een bijeenkomst te organiseren, **een keer een wetenschappelijk symposium of conferentie, en een keer een studiedag of workshop** met deelname van een bredere kring van betrokkenen.

8.2. Het IvOC streeft naar een **grotere bekendheid binnen (en buiten) de universiteit** en de Faculteit FTR, alsook een grotere aanwezigheid van zijn onderwijs binnen het curriculum van de universiteit, **jaarlijks met een aanbod van minimaal een cursus**. Daarnaast wil het meer samenwerken met andere faculteiten, onder meer door gastdocentschappen en andere vormen van coöperatie, bijv. door deelname aan de DenkTank van de faculteit der Letteren, een project waarbij studenten in opdracht onderzoek uitvoeren. Daarnaast biedt IvOC **twee stageplekken per jaar** bij het *Platform Oosters Christendom*, voor master studenten theologie en religiestudies, filosofie of letteren en geschiedenis. Incidenteel zullen ook onderzoeksstages aangeboden worden.

Voor het verbeteren van de interne en externe communicatie en het vergroten van de bekendheid van IvOC binnen en buiten de universiteit wordt een communicatieplan ontwikkeld.

8.3. Wat betreft wetenschappelijke publicaties beschikt het IvOC door het *Journal of Eastern Christian Studies* en de bijbehorende boekenserie *Eastern Christian Studies*, over een eigen wetenschappelijke tijdschrift en publicatiereeks, wat de mogelijkheid biedt om belangrijke bijdragen uit de internationale academische wereld aan te trekken. Een aangescherpt profiel met de focus op ‘interactie’ (zie 3.1) zal de mogelijkheid bieden om nieuwe trends in onderzoek naar het oosters christendom op te nemen en door innovatieve publicaties af te beelden. De reputatie van het tijdschrift kan hierdoor nog beter worden. In afstemming met de leden van de *advisory board* worden deze nu meer regelmatig bij de activiteiten betrokken, door regelmatige informatie, uitbouwen van het netwerk en het actiever werven van artikelen. Naast een jaarlijkse bijeenkomst met alle leden, is er vanaf 2023s sprake van een meer regelmatige consultatie en informatiewisseling vanuit de redactie met de leden van het *advisory board*.

8.4. Naast het instituut in zijn geheel dienen zich vooral twee elementen binnen de structuur van het IvOC aan voor het **werven van structurele middelen**: het *Platform Oosters Christendom* als centraal instrument voor kennisbenutting en -bemiddeling, en **de bijzondere leerstoel**

‘Orthodoxie, Mensenrechten, Vredesopbouw in Europa’ (0,2 fte): www.ru.nl/ivoc/english/projects/endowed-chair-orthodoxy-human-rights-peace-studies/). De leerstoel wordt momenteel feitelijk exclusief bekostigd door middelen van het IvOC. Omdat de expertise van de leerstoelhouder sinds jaren vooral gericht is op het christendom in Rusland en Oekraïne, hebben de activiteiten en de achtergrond van de leerstoel een grote actualiteit. Daarnaast is vooral het thema ‘Orthodoxe theologie en mensenrechten’ integraal onderdeel van het profiel van de leerstoel. Deels heeft de expertise al tot samenwerking geleid met andere universitaire en ook niet-universitaire instellingen (recent vooral het ministerie van Buitenlandse zaken, het Clingendael Instituut, en het kennisnetwerk REKA). De samenwerking wordt uitgebouwd, maar heeft in financieel opzicht vooralsnog beperkte resultaten gehad. De zoektocht naar **externe financiering** van bijbehorende activiteiten wordt voortgezet. Naast de zoektocht naar sponsors die de leerstoel per se, en dus structureel willen onderhouden, is hiervoor ook de voorbereiding van grotere projectaanvragen (NWO, DFG (D), ERC etc.) in coöperatie met partners in Nederland (vooral Radboud Universiteit, F FTR) en in het buitenland een geschikt middel.

8.5. Het *Platform Oosters Christendom* zal komende jaren verder ontwikkeld worden tot een belangrijke en in relevante kringen bekende en gewaardeerde bron van kennis over het oosters christendom. **Tevens is het streven erop gericht om de website in financieel opzicht op de langere termijn onafhankelijk te laten worden.** Een voorbeeld uit Duitsland dat voor oriëntatie kan dienen, is de *Nachrichtendienst Östliche Kirchen* (www.noek.info), welke al ruim 15 jaren bestaat en in de loop van de tijd tot een belangrijk informatieportaal is uitgegroeid. Om dit niveau te bereiken, zijn nog een aantal stappen (technische verbetering, nieuwe rubrieken, verder ontwikkelen van pool van auteurs en dergelijke) nodig. Na een eerste fase is het *Platform Oosters Christendom* object van voortdurende verbetering en innovatie. Tegelijk hiermee zal de zoektocht naar een stabiele financiële basis moeten doorgaan.

8.6. Kennis en expertise, niet alleen van het oosters christendom in Oost-Europa, maar ook in het Midden-Oosten, was altijd integraal onderdeel van het profiel van het IvOC, en heeft veel bijgedragen aan de nationale en internationale reputatie van het instituut. Door verschillende personele wisselingen is expertise over het **christendom in het Midden-Oosten** momenteel (2023) afwezig binnen ons team. Het is echter wel wenselijk om via de aanstelling van een nieuwe medewerker met relevante expertise en het scheppen van bijbehorende financiële en organisatorische structuren, dit onderdeel van ons traditioneel profiel weer te herstellen. Hierbij valt vooral te denken aan kennis over het moderne koptische christendom, aangezien kennis over christenen en kerken in bijvoorbeeld Irak, Syrië en Libanon tegenwoordig vooral aanwezig is bij de F FTR (prof. Heleen Murre-van den Berg en het ERC project) en bij het LOCEOC (dr. Philip Forness, prof. dr. Jos Verheyden), ons partnerinstituut in Leuven.

8.7. Het Instituut streeft ernaar om zijn activiteiten zo veel als mogelijk op **projectbasis** te organiseren. Dit kan ook betekenen, dat wij tegen betaling **online cursussen, summerschools en expert programma’s** ontwikkelen voor een breder of specifiek professioneel publiek. In overleg met overheidsorganisaties en denktanks deed zich in dit verband vooral het thema ‘religious literacy/religieuze geletterdheid’ voor. Ook dienstverlening zoals **consultancy**,

lezingen, expert papers kunnen in de toekomst meer structureel aangeboden worden en op deze wijze bijdragen aan de financiering van IvOC. Naast projecten die het kernbestand van het IvOC ten goede komen, zijn wij ook bezig met het ontwikkelen van projecten die in tijdelijk dienstverband uitgevoerd kunnen worden.

8.8 Last but not least moet na de herstructurering van het IvOC ook opnieuw vorm worden gegeven aan het **traditionele samenwerkingsverband met de Faculteit Theologie, Filosofie, Religiewetenschappen (F FTR) van de Radboud Universiteit**. Onderdeel hiervan is een verlenging en mogelijk aangepaste uitbreiding van de subsidies die IvOC sinds 1991 door F FTR en het CvB van de Radboud Universiteit ontvangen heeft. Hierbij kunnen wij voortbouwen op vormen van samenwerking die al in eerdere periodes op de vlakken van onderwijs en onderzoek hebben bestaan. (zie boven 3). Het nieuwe beleidsplan van de F FTR (*‘Think Through’*, zie www.ru.nl/sites/default/files/2023-06/ru_ftr_beleidsplan_eng_2023-2027_def_1_1.pdf) biedt een reeks mogelijkheden om bij meerdere van de grote ‘research centers’ (ibid., 10) aan te knopen, als ook om met collega’s individueel samen te werken. Onze zwaartepunten zijn in veel opzichten gelijk aan die van de F FTR (ibid., 6). Met andere aan de F FTR gerelateerde instituten, zoals het Titus Brandsma Instituut (TBI), het Orthodox Instituut St Irenaeus, of het recent opgericht Instituut Laudato Si, bestaan al contacten en coöperatie, of liggen de mogelijkheden voor samenwerking voor de hand. Dit kan ook in de toekomst resulteren in samenwerking bij onderwijs, in de vorm van gastlezingen, gezamenlijke cursussen en projectontwikkeling, inclusief grootschalige aanvragen bij NWO, ERC etc.. Voor laatstgenoemde aanvragen heeft IvOC meestal steun via de faculteit nodig, terwijl andersom IvOC belangrijke impulsen en expertise ter versterking van aanvragen, dan in samenwerking met collegae uit de F FTR kan bijdragen. Verder is door de associatie van het St. Irenaeus Orthodox Theologisch Instituut (www.irenaeus.nl) met de F FTR in 2021 aanvullende kennis over oosters christelijke theologie in Nijmegen aanwezig. Dit vormt een welkome aanvulling, aangezien IvOC niet zozeer de orthodoxe theologie als zodanig, als wel hieraan verbonden expertise, zoals filosofie, religiewetenschappen en cultuurgeschiedenis in huis heeft.

Nijmegen wordt hierdoor een centrum van kennis over het oosters christendom in het Nederlands taalgebied, niet in de laatste plaats door de activiteiten van het IvOC. Ook binnen de context van de Radboud Universiteit, en overeenkomstig de bedoeling van oud rector magnificus Titus Brandsma, kan IvOC zijn rol als een competente bemiddelaar en uniek kenniscentrum inzake oosters christendom in het Nederlands taalgebied, en wereldwijd, vervullen.